

Lähtösaarna (eläkkeelle)

1. sunnuntai joulusta 29.12.2019

Kankaanpään kirkossa

Evankeliumi: Luukas 2:33 - 40

Kaikki, jotka odottavat

Johdanto

Aikuistuminen on vapaaehtoista, vanheneminen pakollista. Mieli ei vanhene, luulen. Meitä on ainakin kaksi vanhaa temppelissä. Naisprofeetta Hanna oli suorastaan asunut temppelissä 60 vuotta, minä puolestani palvellut tässä temppelissä liki 40 vuotta.

Olen syntynyt Kankaanpään sairaalassa juhannuksena 1950. Tänne sain kolmekymppisenä perheellisenä palata ja palvella pappinanne ja seurakunnan johtajana lähes 40 vuotta. Lukuisissa kodeissa olen saanut yksin ja yhdessä Riitta-rouvani kanssa vieraila ja perheiden iloon ja suruun osallistua. Kiitos Riitta ja kiitos isäntämme ja emäntämme. Perheemme nuorimmainen, nykyisin Chicagossa asuva Ilona syntyi kankaanpääläisenä. Muut lapsemme perheineen ovatkin täällä tänään. Kankaanpäässä on 13 lastenlastemme mummula. Täällä ystäväverkostomme. Tämän rakkaan seurakunnan jäseniksi aiomme jäädä. Ehkä saan hautapaikan uudelta hautausmaalta, jonka rakentamiseen olen osallistunut.

Luukkaalla, evankeliumien kirjoittajista ainoana, on kerrottavaa Jeesuksen ensimmäisistä viikoista. Noin kolme vuotta jatkunut julkinen toiminta oli miehuudessa. Vanhuutta Jeesus ei kokenut ollenkaan. Evankeliumikirjansa 2. luvun tärkein tietolähde on äiti Maria, kuten Syyrian Antiokian 40-luvun herätyksen lahja kristikunnalle, lääkäri ja historioitsija Luukas tyylikkästi mainitseekin. (Lk 2:19,51) Perimätiedon mukaan isä Joosef kuoli Jeesuksen ollessa 19-vuotias samoihin aikoihin kuin keisari Augustus eli v. 14 jKr, joten ensimmäisten seurakuntalaisten ja Luukkaan lukuisten haastateltavien joukossa Joosef ei ollut. Luukas tuskin jäi seuraamaan vuoden 44 alkusyksyn olympiakisoja Antiokiaan, vaan kiirehti Jeesuksen kotimaahan tutkimaan, mistä Jeesuksessa ja kristinuskossa oikein on kysymys. Johannes Markus liittyi Paavalin lähetystiimiin v. 45 tai 46, jolloin ilmeisesti Markuksen (Pietarin) evankeliumi valmistui. (Apt 12:25) Luukas puolestaan liittyi Paavalin matkaan v. 50, jolloin Luukas oli tutkimus- ja kirjoitustyönsä puolesta valmis jättämään Juudean ja Galilean. (Apt 16:10)

Tänään meille kerrotaan kahdesta joulun (Jeesuksen syntymän) odottajasta, Simeonista ja Hannasta. Eri lähteiden mukaan Jeesuksen syntymän aikoihin Israelissa oli ilmassa messiaan odotusta. Toisaalta monen messias-odotukset olivat väsyneet. Viimeisestä profeetasta Malakiasta oli jo kulunut 400 vuotta ja taivas oli vaiti. Maria lie kertonut Luukkaalle, että oli heitäkin, erityisesti maan hiljaisten joukossa, joiden odotus oli pysynyt lämpimänä. Simeon odotti Israelille luvattua lohdutusta” ja Hanna rohkaisi kaikkia, ”jotka odottivat Jerusalemin lunastusta”. Kaksi vanhusta eivät odottaneet poliittista vapauttajaa, vaan syntisen lunastajaa ja vanhenevan, kuolemaan valmistautuvan lohduttajaa. Elävän ja tosi seurakunnan tuntomerkki on Jeesuksen toisen tulemisen odotus. Sitä Simeon ja Hanna nyt rohkaisevat.

Millainen on maan hiljaisten Jeesuksen odottajien elämän todistus? (Ps 35:20) Uskovat Jumalaan ja kuuntelevat Raamatun sanaa, osallistuvat jumalanpalvelukseen, rukoilevat ja laulavat hengellisiä lauluja, matkaavat hengellisille juhlille, odottavat Jeesusta ja tähän kasvattavat lapsensakin. Ihmeellistä Hengen johdatusta sai kokea Simeon niin kuin Hannakin ja molemmat tuntevat Jeesuksen. (Luuk 2:27, 38). Ihmeellinen maailmanlähetyksen mieli on kummallakin. Jumalan erityinen ilmoitus, Sana ja Kristus kuuluu ”kaikille kansoille” ja ”kaikille”. Syliin kappasevat ja siunaavat kanssavaeltajan. Ensin kohtaavat Jeesuksen lunastajanaan ja lohduttajanaan ja vasta sitten kuoleman. Huomaa tämä järjestys. Voi kuolla rauhassa. (1 Moos 46:30) Niin vaihtuu ehtoovirsi taivaan ylistysvirteen. Jos järjestys on toinen, jos kohtaa kuoleman ennen kuin kohtaa Jeesuksen, ei ole sellaisessa lähdössä lohtua ja toivoa.

On paljon miehiä, jotka ovat kaikkea muuta hienoa ja upeaa, mutteivat ole kohdanneet Jeesusta, eivät ole pelastettuja. Ellei ole pelastettu, on kadotettu. Melkein pelastettuja ei ole. Jeesus sanoi: ”Mitä hyödyttää ihmistä, jos hän voittaa omakseen koko maailman, mutta menettää sielunsa?” (Matt 16:26). Raamatun ja iäisyyden näkökulmasta yksi asia on tärkeä: Onko minut pelastettu pimeyden vallasta ja siirretty Jeesuksen valtakuntaan? Onko nimeni taivaan elämän kirjassa? Jeesus sanoi myös: ”Etsikää ennen kaikkea Jumalan valtakuntaa ja hänen vanhurskasta tahtoaan, niin teille annetaan kaikki tämäkin.” Hän oli puhunut jokapäiväisistä tarpeista ja Jumalan huolenpidosta.

Ihmettelemme mekin, kuinka Jeesus profeetallisen sanan mukaan jakaa ihmiset kahteen leiriin. Kaikki omat ansiot ja hyvydet puretaan, jotta uusi voidaan rakentaa. Sitä on ”nollapisteen armo”. (Erkki Ranta) Toisille Jeesus on louk-

kaus ja merkki, jota ei tunnusteta. (Jes 8:14,15) Mutta toiset hän nostaa lankeemuksesta pelastukseen. Jeesus on kohtalosi: Niin kuin sinä teet Jeesukselle, niin tehdään sinulle. (Matt 25:40, 45). Pahinta, mitä voit Jeesukselle tehdä, on, ettet tee hänelle mitään. Suhde Jeesukseen paljastaa sisimmän.

Tarkka on Luukas lähteidensä kanssa, mutta mainitsee myös Hannasta. Suurta arvostusta nautti Hanna, koska naisprofeetaksi sanottiin ja profeetta oli arvokkainta, mitä juutalainen tunsi. Sallittaneen sana tasa-arvosta.

Samaan aikaan, kun kreikkalaiset väittelivät siitä, onko naisella lainkaan sie-lua, kirjoitettiin Israelissa Ruutin kirja, tarina naisesta, jonka rakkaus yhdisti Jumalaan, maahan ja kansaan ja jota Jumala ihmeellisellä tavalla käytti. Naisen asema oli pakanallisella vanhalla ajalla armoton. Kunnan muslimi osti itselleen viisi vaimoa aaseilla ja kameleilla ja uhrasi henkensä taistelussa vääräuskoisia vastaan lupauksella ihanista neitsyistä paratiisissa. Toisenlainen maailma avautuu eteemme Raamatusta. Alkukin on valtava: ”Jumala loi heidät mieheksi ja naiseksi.” Neitsyt Mariasta tuli Jumalan Pojan äiti. Lunastettujen seurakunnasta sanotaan, ettei ole tässä miestä eikä naista. Pääsiäisäämuna Herra ensin ilmestyi naisille. Mikä jumalallinen naisen ja miehen yhdenvertaisuus ja tasa-arvo! Raamatussa 4000 vuotta sitten Saara asetettiin Abrahamin rinnalle ja hän sai oman tarinansa. Debora johtaa Herran kansan taistelua ja Ester pelastaa kansansa. Paavali tervehtii nimeltä mainiten Rooman seurakunnan naisia yhdenvertaisina työtovereittensa joukossa. Raamattu, kristillinen usko ja kristityt ovat aina kulkeneet vapauttamisen ja tasa-arvoistumisen eturitamassa. Tämä on yksi syy varmasti siihen, että naiset ja köyhät ovat olleet enemmän kiintyneitä evankeliumin sanomaan kuin miehet ja rikkaat. Vaikka maailma alkuseurakunnan aikaan oli miesten, naiset suurin joukoin riensivät seurakuntaan ja olivat pian enemmistönä. He aavistivat, ettei heitä pelasta tasa-arvotaistelu, vaan evankeliumi. Kristillisen kirkon toivoisi yhä luottavan evankeliumin voimaan.

Hanna kuului yhteen Israelin kymmenestä heimosta, jotka olivat kadonneet Assyriin pakkosiirtolaisuudessa 720 vuotta aikaisemmin. Esi-isä oli palannut tai ei ollut lähtenytäkään. Asserin (nimi tarkoittaa onnea) suku oli asuttanut Välimeren rantakaistaa Luoteis-Galileassa. Fanuelin (”Jumalan kasvot”) Hannan tytär oli avioitunut nuorena, mutta liitto kesti vain seitsemän vuotta. Kaikesta päättäen Hanna oli lapseton ja elänyt leskenä yli 60 vuotta. Liitto lienee ollut onnellinen, koska Hanna ei huolinut ketään muuta miehensä tilalle, kuten tapa oli. Hän ei myöskään palannut vanhempiansa luo. Mikä oli Hannan valinta? Elämä temppelissä 60 vuotta, jokainen jumalanpalvelus, paasto (kaksi

päivää viikossa), rukous eli turvautuminen siihen Herraan, joka ei kuullut hänen rukouksiaan, ei antanut lasta vaan sen sijaan otti miehenkin pois. Mitä ristien teologiaa! Nyt Hanna oli 84-vuotias. (todennäköisempi). Kuusikymmentä vuotta joulun odotusta, Jerusalemin lunastusta. Ehkä hän oli saanut Herralta sanan Jesaja 52:8,9. Mitä merkitseekään vanhalle, että on vielä jotakin mitä kannattaa odottaa. Hanna ei odottanut miestänsä tai lapsia käymään. Niitä ei ollut. Hän odotti Jeesusta! Raamattu sanoo: ”Kaikki, jotka odottavat Herraa, saavat uuden voiman.” (Jes 40:31). Ajattele, 60 vuotta! Uusi voima yhä uudesta. Joulukuusi tuli. Jeesus tuli. Moni on viettänyt jo 60 joulukuuta, muttei ole vielä kohdannut Jeesusta.

Miksi Hanna sydämen piti särkyä? Siksi, ettei enää ollut muita, joita odottaa, ei muita auttajia, ei muita lunastajia. Oli Jeesus. Luther toteaa, että Jumalalla on kaksi virkaa: ylpeitä hän painaa alas ja alas painettuja hän nostaa ylös. ”Vaikka minä vaeltaisin pimeässä laaksossa”, kuitenkin kaikessa rauhassa, sillä sielu tuntee tien, alun, kulun ja lopun tai ainakin hänet, joka tuntee tien. Kulku ei jää pimeään laaksoon, vaan kulkee sen kautta. Laakso ei ole kuoleman laakso, vaan ”kuoleman varjon maa”. Tiedäthän, mitä varjo merkitsee? Jotta on varjo, on lähellä oltava myös valo.

Rakas ja kallisti lunastettu seurakunta. Tulee meidänkin hanna-hetkemme. Kaikki se, mikä meille on ollut rakasta ja tärkeää, ei anna lunastusta, lohdutusta, voimaa ja toivoa. Sydän särkyä. Mihän enää turvata, mistä iloita, mihin ottaa kiinni sellaiseen kahvaan, joka pitää? Kun häviää toivo, kun häviää rakkaus, kun häviää usko, kun häviää voimat, on toivo, on rakkaus, on usko ja on voima siinä, että Jeesus vielä jää, laulaa Jari Kekäle laulussaan ”Viimeinen sana”. Opettele jo nyt huokaamaan nimeä Jeesus, että osaat sen särkimisesi hetkellä.

Jumalan lupaukset, hyvät kuulijat, Jumalan lupaukset! Simeonilla ja Hannalla oli Jumalan lupaukset lohduttajasta ja lunastajasta.

Sitten tosi Jumala ja tosi ihminen, Jeesus palasi äidin ja isän mukana kotiin, Nasaretiin. Hän palasi siksi, että me hänen mukanaan saamme kerran palata kotiin.

Keijo Rainerma